

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 28 april 2023
(OR. en)

8676/23

SPORT 14
DOPAGE 9

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	De eerbiediging van de mensenrechten bij de organisatie van grote internationale sportevenementen waarborgen - <i>Oriënterend debat</i>

Na raadpleging van de leden van de Groep sport heeft het voorzitterschap bijgaand achtergronddocument opgesteld als basis voor het oriënterend debat tijdens de zitting van de Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport op 15 en 16 mei 2023.

De eerbiediging van de mensenrechten bij de organisatie van grote internationale sportevenementen waarborgen**Discussienota van het voorzitterschap**

Het internationaal recht inzake de mensenrechten zoals vastgelegd in onder meer het Verdrag inzake de rechten van het kind en in het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, en zoals weergegeven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), is in Europa en op internationaal niveau volledig van toepassing op het gebied van sport. Daarnaast worden in het Verdrag betreffende de Europese Unie en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie de belangrijkste persoonlijke vrijheden en rechten genoemd die de EU-burgers genieten.

De UVRM voorziet in een gemeenschappelijke norm voor rechten die op iedereen van toepassing is. In de verklaring is bepaald dat alle mensen vrij en gelijk in waardigheid en rechten worden geboren en dat iedereen, zonder enig onderscheid, het recht heeft om van discriminatie gevrijwaard te blijven. Tot slot moeten alle personen gelijke kansen hebben om op zinvolle wijze deel te nemen aan de samenleving en moeten hun mensenrechten volledig worden geëerbiedigd en vervuld.

In mei 2016 hebben de voor sport bevoegde EU-ministers zich gebogen over de vraag hoe overheden kunnen zorgen voor beter bestuur in de sportsector tegen de achtergrond van herhaaldelijke schandalen van corruptie, witwassen van geld en doping. Ook bespraken zij de negatieve uitwerking daarvan op de geloofwaardigheid en het publieke vertrouwen in de positieve waarden van sport. Zij benadrukten dat de autonomie die de sportsector al jaar en dag kenmerkt enkel behouden kan blijven door hoge normen van goed bestuur toe te passen.

In november 2019 heeft de Raad ook conclusies over de bestrijding van corruptie in de sport aangenomen. Die corruptie komt voor in vele vormen, zoals omkoping, verhandelen van invloed, misbruik van functies, manipulatie van sportwedstrijden en witwaspraktijken.

Sportorganisaties beschikken derhalve niet over de nodige middelen om de verschillende bedreigingen voor hun integriteit zelf te bestrijden. Die bedreigingen voor de internationale sportwereld stellen ons voor een aantal uitdagingen. Met hun inspanningen kunnen sportorganisaties bijdragen tot de eerbiediging van de mensenrechten, door ervoor te zorgen dat tijdens het gehele organisatieproces van internationale sportevenementen aan die rechten belang wordt gehecht. Het is ook belangrijk erop toe te zien hoe sportvoorzieningen en -infrastructuur worden gebouwd, en in welke sociale en politieke omgeving de evenementen plaatsvinden.

Een andere centrale kwestie zijn de arbeidsomstandigheden van werknemers in de dienstverlening voor sportevenementen. Het kan ook noodzakelijk zijn sociale verplichtingen op te leggen aan de sponsors van dergelijke evenementen, die hun sociale verantwoordelijkheid ernstig moeten opnemen.

In de meeste gevallen kunnen de planning en de organisatie van internationale sportevenementen ver van tevoren worden beïnvloed. Dit geldt onder meer voor de omstandigheden waarin voorzieningen worden gebouwd en de evenementen worden georganiseerd, alsook voor de vereisten inzake de arbeidsomstandigheden. Hiervan wordt al in een vroeg stadium werk gemaakt, in het kader van de interne beleidswerkzaamheden van de internationale sportfederaties.

De mensenrechten spelen een fundamentele rol bij de organisatie van internationale sportevenementen en om te waarborgen dat vakbondsrechten worden geëerbiedigd en dat arbeidsongevallen worden voorkomen.

De mensenrechten moeten ook in acht worden genomen door ervoor te zorgen dat er bij internationale sportevenementen geen sprake is van kinder-, dwang- en slavenarbeid, noch voor de bouw van stadions noch om dergelijke evenementen in goede banen te leiden.

Bij de inschrijvingsprocedure om internationale kampioenschappen te organiseren, maken internationale sportfederaties en belanghebbenden zich duidelijk schuldig aan corruptie wanneer de gunning van de kampioenschappen niet open en transparant verloopt; omkoping krijgt dan de bovenhand op kwaliteit in de gunningsprocedure. De inschrijvingsprocedures moeten beter, opener en transparanter worden gemaakt.

Daarnaast is het niet alleen van fundamenteel belang dat sportorganisaties hoge normen van goed bestuur in acht nemen om de autonomie van de sportwereld veilig te stellen, maar ook dat zij niet als wapen worden gebruikt door regeringen die op buitenlands grondgebied niet-uitgelokte militaire oorlogen voeren of om door middel van "sportwashing" de aandacht af te leiden van mensenrechtenschendingen. Internationale sportorganisaties moeten dus hun verantwoordelijkheid nemen en ervoor zorgen dat regeringen hen niet gebruiken voor onrechtmatige doeleinden. Sportorganisaties dreigen te worden misbruikt door agressorstaten bij het gunnen van internationale sportevenementen aan of het organiseren ervan in die staten, of door sporters die die staten vertegenwoordigen, aan internationale evenementen te laten deelnemen.

De lidstaten wordt derhalve verzocht zich te buigen over de volgende vragen:

1. Hoe kunnen de lidstaten internationale sportorganisaties bijstaan om tot meer eerbiediging van de mensenrechten, openheid en transparantie te komen bij het gunnen en organiseren van internationale sportevenementen?
2. Hoe kunnen de lidstaten en de EU samenwerken om tot meer eerbiediging van de mensenrechten, openheid en transparantie te komen bij de werkzaamheden van nationale, Europese en andere internationale sportorganisaties?